



හරන නාට්‍යම් - අරංගේනුම්

හරන නර්තනයේ උත්පත්තිය සිදුවන්නේ දෙවියන් සතුට කිරීම උදෙසා දේවභාවයෙන් වසින් විවිධ දෙවි වරුන් වෙනුවෙන් ඉදිවුණ කෝවිල් වල කරන ලද රංගනයක් ඔස්සේ ය. දෙවියන් උදෙසා සේවය කිරීම සඳහාම සිය ජීවිතය කැප කළ දේවභාවයන් හේ හර්තනය දෙවියන් උදෙසා කරන පූජාවක් ලෙස සැකසිණ.

අද අප රටේ විවිධ හරනනාට්‍යම් කෙරෙහි ඉදිරිපත්කිරීමේ ගෞරවය ගිම්මෙන්ම වින්තරයා පො- ත්තියා වඩවිල හා සිවනන්දම් යන සොනොයුරන් සිව්දෙනාටය. ඒ 19 වන ශත වර්ෂයේ මුල්කාලයේදී ය.

ඉතිහාසයේ සඳහන් වන පරිදි වර්ෂ 1930 දී පමණ එවකට ඉතිරිව සිටි අවසන් දේවභාවයක් වූ බාලසර්වස්වි වෙතින් මෙම ශිල්පය ඉන්දියාවේ ඉහල පුළු පැදැන්තියේ දරු දරුවන් අතට පත්විය. හරන නාට්‍යම් ශිල්පය ප්‍රගුණ කර අවසන් කරන නර්තන ශිල්පිනිය සිය හැඩයාවත් පුද්ගලයන් කරන වස් පවත්වන නර්තනය අරංගේනුම් යන දෙලෙඩු වැදගත් හැඳුණි. එය නර්තන ශිල්පිනියකට උදා කර ගත හැකි ඉතා චරිතා අවස්ථාවකි. එම ශිල්පිනිය වසර ගණනාවක් කළ කැපවීම යන මනා පුහුණුව ප්‍රේක්ෂකයන්ට විදනා දැක්වීම පමණක් නොව ඇස එම ශිල්පයේ ප්‍රතිඵලයට පත්ව සිටින බවට කෙරෙන පිළිගැනීමක්ද වෙයි.



මෙවන් උතුම් අරංගේනුම් ප්‍රසංගයක් රසවිඳීමේ මහල අවස්ථාව පසුකිය සැස්තැම්බර් 24 වන දින අපටට උදාවිය. ඒ ප්‍රදේශවේ වර්තමාන ආර්ථික අත්තිකාරම කොන්වෙන්ෂන් සෙන්ටර් හිදී ය. එදා මේ දක්වාම පැ නර්තන ශිල්පිනියන් දෙදෙනා අසිකා හාසිනි පැළෑටි හා සිමි ඒවුණම් වෙයි. මේ දෙදෙනා ජාතින් දෙදෙනක හා රටටද දෙකක දියතියන් වීම විශේෂ කරුණකි. අසිකා ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම සුවිශේෂ වූ අතර සිමි ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ යුර්වයකි. එකකුය මත් සෞඛ්‍යඋරුමන් දෙදෙනකුමත් මනා එකමිනියකින් ඔවුන් දෙදෙනා ඉදිරිපත් කළ රංගනයේ අප්‍රච්චිතව කලකට සිසිටකුට අමතක නොවනු ඇති බව නිසැක ය.

බොහෝ විට අරංගේනුම් ප්‍රසංගයක් පවත්වන්නේ කේවල නර්තනයක් ලෙසය. එවිට නර්තනයේ යම්කිසි අතපසු වීමක් වුවත් එය ප්‍රේක්ෂකයාට නොදැනෙන තරම් ය. නමුත් ශිල්පිනියන් දෙදෙනක එකම රංගනයක් ඉදිරිපත් කරන විට එක් අයකු අතින් වන වරද වනා දැක ගත හැකි වෙයි. නමුත් අසිකා හා සිමි දෙදෙනාගේ හදවතේ රිද්මය එකම බව අපට හැකි හිසේ පැය හතරක් පුරා එකම සිව්වරක් වත් වරදක් නැතිව රංගනයක දෙවිමත් ඔවුන් පැ දක්වන නිසාවෙනි. ශිල්පිනියන් දෙදෙනා එකකුට එකකුට නොපැදිනේ හේ ඉදිරිපත් කළ මේ රංගනය අප සියල්ලන්ගේ ඇස් වලට කැලෑ නැවැත්වීමට තරම් සමත් විය. අප අසල සිටි ප්‍රතිභා හේ කතුටු සිහි කුරුමු මනනා ද ඇස් පිය දමනු ඇත් බලා සිටියමු.

හරන නාට්‍යම් දේව පූජාවකි. අරංගේනුම් ප්‍රසංගය

ආරම්භයේදීම දෙවියන්ගෙන් ගුරු මැණියන්ගෙන් දෙමාපියන්ගෙන් සහ අනෙකුත් ශිල්පීන්ගෙන් වරම් ලබාගැනීම ද විශේෂත්වයකි. එතැන් සිට එකක කාල පරාසය විනාඩි 15කට අඩු නොවූ විවිධ නර්තනාංග 10 ක් ඉදිරිපත් කිරීමේ වෙහෙසකර අනන්‍යයා සාර්ථක ලෙස ජයගන්වන මේ සුවිශේෂයක් සමත් වූහ. මේ නර්තනාංග කුළ උක සතුට ආදරය කෝපය ආදී විවිධ භාවයන් සහ රස ඔවුන් ඉදිරිපත් කළේ හැරුණු සියල්ලන් අමතල්ලාගත්ද ශ්‍රීතියට පත්කරමින් ය. හරන නාට්‍යම් ශිල්පයේ මුලිකම අංගයක් වන්නේ අතින්ගෙන් පෙළඟන පැමිණි. අංග වලගන්ත් සමගම මුහුණේ සාත්වික අතින්ග ඉතාමත් වැදගත් වෙයි. හසිනි මේ සම්බන්ධයෙන් පුද්ගලයන් කළ කෙරුණු ප්‍රසංගය. මේ සාර්ථකත්වයට හේතුවන්නේ නර්තනය හා අධ්‍යාත්මකව බැඳීමට නර්තන ශිල්පිනියට ඇති හැකියාවයි.

ඔවුන්ගේ ගුරු මැණියන් වන නිරන්තා පුරුෂි නර්මකුලේන්ද්‍රම් මහත්මිය වසර ගණනාවක් තිස්සේ මෙලේබන් වසන විවිධ ජාතික දරු දරුවන්ට ඇස උගන්වනු ලබන කළ ශිල්පය තිසි අපූර්ව බෙදා හදා දීම අගය කළ යුතු ය. මේ දරුවන් පුද්ගලයන් කළේ ඔවුන්ගේ ගුරු මැණියන් කොයි තරම් දක්ෂ ලෙස හරන නාට්‍යම් ශිල්පය ඔවුනට ලබා දී තිබුණේ ද යන කාරුණියයි.

ප්‍රසංගයේ කැපී පෙනුණ අනෙක් වැදගත්ම අංගය ගායනය හා වාදනයයි. ශ්‍රී අඟිලක් සිවත්තදත් ගායනයෙන් පැ පෙළහර බොහෝ කාලයකට අපේ මතකයෙන් බැහැරව නොයයි. ඉන්දියාවේ සිට පැමිණා වැඩලියෙන් ප්‍රසංගය රසවත් කළ ශ්‍රී සුමර්ෂි බාබු මැදුරුම වාදනය කළ ශ්‍රී යෝගරාජා කන්දසාමි ප්‍රේක්ෂකයන්ට සංගීතය පිලිබඳ හට අත්දැකීමක් ලබාදුන්නා සේ ය.

විදුලි ආලෝක ශිල්පයෙන් ප්‍රසංගය හැඩ ගැන්වූ පහත් කොනලාවක් තිබේදී පර්පාලනය කළ වාසවත් සිය කාර්යභාරය මැනවින් ඉටුකරමින් ප්‍රසංගය තවත් ඔප්පැවූ හ. වේදිකාව පසුපස හා වෙහෙත් කාර්යයන් සඳහා කැපවීමක් කරනු කළ අයටද සැමගේ සේනියා ගිම්මනු නියැය.

අසිකා හා සිමි එක්ව ඉදිරිපත් කළ සේනී කතාව අපට කියා දුන් පාඩමකි. දීර්ඝ සේනී කතාවක් එක්ව

ඉදිරිපත් කිරීමේ විනාශය ඔවුහු පහසුවත් ජයගත්හ. අසිකා දෙලෙඩු බසින් කළ කතාවත් සිමි සියලු බසින් කළ කතාවත් සැමගේ පැසසුමට ලක් විය. නර්තනය හැදෑරීමේ අතුරුඵලයක් ලෙස තමන්ට ආගන්තුක නාහැටිකට හුරු වීමට ඔවුනට හැකිවීම අපූරුය. අසිකා හැදුන්වාදීමත් කලා කළ මෙලේබන් ගම්ප්‍රේස් හි සේකුලේ ගම්නි අරංගේ ප්‍රධානී සු මිසෙල් මහත්මිය නර්තනයන් පාසල් අධ්‍යාපනයන් එකසේ දක්ෂ ආකාරයෙන් පවත්වාගෙන යාමට ඇස දුක්වූ හැඩයාව අගය කලා ය. නර්තනය හැදෑරීමෙන් ඇස ලබාගත් කික්ෂණය අධ්‍යාපන කටයුතු වලදී හා ඇස නිරත වූ වෙනත් බාහිර ශ්‍රීයාකාරකම් වලදී ඇසට කෙරියක් වන්නට ඇත. වෛද්‍යවරයන් විමේ සාර්ථක මගක නිරතව සිටින අසිකා ඒ හා සමගාමීව නර්තන ක්ෂේත්‍රයේදී ලී ගමනක් ගත බව අපට සිටීර ය.

මේ සියලු කටයුතු වලදී අසිකා හේ කෙරිය ලෙස හැකි සිටි ඇසේ දෙමාපියන් වන නිලනා හා නාමිනී පැළෑටි ප්‍රසංගය නැරඹීමට පැමිණි සැමගේම පැස- සුමට ලක්වීම අපගේද සතුටට හේතු විය. බොහෝ දෙමාපියන් සිය දරුවන්ට අධ්‍යාපනයට පමණක් කොටු කර තබාගෙන සිටියදී මේ සුවල සිය දියණියන් දෙදෙනා නර්තනයට යොමුකර එහි අතුරුල නොගැනීම ආදර්ශයකි.

ශ්‍රීනාන් මද්දමගේ ජගත් ජේ එදිරිසිංහ

සුද්දා කකුල්ස් කැලකරයේ ආක්‍රමණිකයා

"නකල්ස් කැලකරය" යනු ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වූ මහලු පර්යාද ආකාරයකි. ලොව සාරාංශයක් කලසුනු ස්ථානයන් අතරට මෙය නම් කරන ලද්දේ 2010 ජූලි මස 31 දින බ්‍රසීලයෙහි පැවති ඔන්සෝ සම්මන්ත්‍රණයෙහිදීය. ශ්‍රී ලංකාවේ දුර්ලභ සහ ආවේණික සතුන් ලෙස ග්‍රහණයට පත්වූ ආකාරයට මෙයට සමාන වන අතර ඒවා විශාල පොකුරක් වශයෙන් වැඩේ. පුළුපලින් ප්‍රයත්න සුවදක් නිකුත් වේ. මෙම පුළුපල සුදු වර්ණය

නකල්ස් කැලකරය හා ඒ අවට පර්යාද පද්ධතිය



නැරඹීමට ප්‍රධාන මාර්ග දෙකක් පවතී. එක් මාර්ගයක් මාතලේ සිට රත්තොට හරහා වස්තමුව තෙක් යන මගින් මාර්ගයයි. අනෙක් මාර්ගය ග්‍රන්තකේන්ද්‍රයෙන් හැර මී මුළු තෙක් වැටී ඇති මගයි. පසුගිය වසරේහි මා ශ්‍රී ලංකාවට ගිය ගමනෙහිදී මෙම මාර්ග දෙක හරහාම නකල්ස් කැලකරය වෙත ගියේ එහි ඇති අසිරිය සහ පර්යාද වමන්කාරය දැකගැනීමටය. එවන් පර්යාද අලංකාරයක් විදහන්නට ලොව පවතින නොදැම ස්ථානයක් ලෙස -නකල්ස් පර්යාද ගම්කර්මට නිසිවැඩකුට පසුබට විය නොහැකි ය.

මෙම පර්යාද හරහා යන ගමනේදී සා පුළුඬුට පත්වූයේ ලොව පවතින ඉතාම ආක්‍රමණශීලී ශාකයක් මෙම අගනා පර්යාදයට ඇතුළුවී ලියේ ශාක ගහණයන් ආක්‍රමණය කරමින්, ඒවායෙහි වඩිනය අඩාල කරමින් සහ ආවේණික සතුන්ගෙන් ගහණය අඩාල කරන අයුරු දැකීමෙනි. -සුද්දා ගමන් ප්‍රදේශයකින් හඳුන්වන මෙම ශාකය බාහිරව "පොඩියොපොමරන්" ශාකයට සමානත්වයක් දරයි. නමුත් ශාක පත්‍ර එම පැලයට වඩා කරමක් දිගටය. මෙම ශාකය පිලිබඳව ශ්‍රී ලංකාවේ එතරම් අවධානයක් ලක්ව ගැන්වීම මේ පිලිබඳව අදාල පර්යේෂණ සිදුවීමෙන් හේතුවෙයි.

ජෛවදේහීය විශ්ල විද්‍යාලයෙහි විද්‍යා පීඨයේ පර්යේෂණ කණ්ඩායමක් සුද්දා ශාකය පිලිබඳව පර්යේෂණ කිහිපයක් අරඹා ඇත. සුද්දා ශාකය ගැන ඇතුළත්වීම සහ එහි මර්ධනය සඳහා කටයුතු ඇරඹීමේ යුගයෙහි අවබෝධයක් වශයෙන් හැඟියෙයි.

ඉංග්‍රීසි බසින් "ඔස්ට්‍රෝ" ලෙස හඳුනන සුද්දා ශාකය ඇත්වන්නේ පොඩියොපොමරන් ශාකය ඇත් - ඇස්ටරියයේ "පරුපැස්" කුලයට විද්‍යාත්මක නාමය "ඔස්ට්‍රෝ ඉසුපොටරියම් ඉලස්පෝලියම්" (Austroepatorium Inulifolium) ය. සුද්දා ශාකයෙහි තිප් බිම වන්නේ දකුණු අමර්කාවේ ආපේරිටෝනාව, බ්‍රසීලය ආශ්‍රිතවයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දී ඇත්තේ "කොල පොහොරක්" වශයෙන් යොදා ගැනීම සඳහා යැයි මතයක් පවතී. ලන්දේසි ජාතිකයන් මෙම ශාකය ඉන්දියානුවන්ට හඳුන්වාදී ඇත්තේ 1935 දී පමණ රබර් වගාවේ ඉලක් මර්ධනය සඳහාය.

සුද්දා ශාකය බහුවර්ෂීයකි. මීටර් 2 - 5 දක්වා උසට වැඩෙන මෙය විශාල අතු සැබෑවක් නිපදවන ගත පැලුක් ලෙස වර්ධනය වේ. ශාක කඳෙහි සිහින් බුටක් පවතී. පත්‍ර දිගටයි. ආරය සිහින් දැකී දරයි. පත්‍රයක දිග යෙ.මී. 7. සිට 14 තෙක් දිග වන අතර යෙ.මී. 2.5 - 8 දක්වා පළල වේ. ප්‍රධාන නාට්ටු 3ක් පත්‍ර මුලෙන් ආරම්භ වී පහලට වර්ධනේ. පත්‍ර මතුපිට සිහින් බුටක්



පර්යාද ආක්‍රමණය කරමින් පැතිර යයි. මුහුදු මට්ටමේ සිට ඉහල කැලකර පර්යාද පද්ධතියේ වැඩි වර්ණාව සහ අඩු ශ්‍රේණිගතව තත්වයන් යටතේ උපරිම වර්ධනයක් දක්වයි. සුද්දා ශාකයෙහි ජීවන චක්‍රය සහ එහි බලපෑම් පිලිබඳව සිදුකර ඇති පර්යේෂණ ප්‍රමාණය අඩුය. ඔස්ට්‍රේලියාවේ මෙම ශාකය රටට ඇතුළු නොවිය යුතු ශාක ලැයිස්තුවට ඇතුළුකර ඇත්තේ එහි ඇති හයයන ලක්ෂණ කලින්ම හඳුනාගෙන ඇති බැවිනි. සුද්දා ශාකය පිලිබඳව කරනු ලබන එය මර්ධනය කලයුතු ශාකයක් ලෙස නම්කිරීම පර්යාදයට අදාල ආයතනවල වගකීමක් වනු ඇත. මාගේ නිරීක්ෂණ වලට අනුව සුද්දා ශාකය ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම කැලකරය හරහා පැතිරියමින් පවතී. ජෛවදේහීය, ගම්පහ, නාවලපිටිය, කපුටුගොඩ, බුලත්කොත්පිටිය වැනි ප්‍රදේශවලදී මෙහි සැතිවීමක් දක්නට ඇත.